

NOVA DOBA

Študijska knjižnica
dolž. iztis

Ljubljana

Stane celoletno 120 K, mesečno 10 K. — Oglasi za vsak mmi višine stolpca 1 K 20 v. Reklama med tekstom, osmrtnice in zahvale K 1-50 — Posamezna številka stane K 1-20

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmajerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 55.
Upravništvo Strossmajerjeva ul. št. 1, pritličje. Telefon št. 65
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

Stanovanjsko vprašanje.

(Iz govorov ministra dr. Kukovca na demokratskih shodih v Sloveniji mes. avg.)

Seveda je danes ministru socialne politike skoro nemogoče opustiti v svojem poročilu stanovanjsko vprašanje, ki je zlasti za mestno prebivalstvo usodepolno. Če hočemo zadeti pravo pot za presojevanje zadevnega zakonodavstva in prakse, pogledati nam je v preteklost. V mejah stare države je stanovanjsko bedo v veliki meri zapustiti v breme vojnega režima Avstroogrske. Ta režim, ki je brezobzirno sekal rane privatnemu gospodarstvu državljanov in z zadolžitvo države spravil ob veljavo tudi denar, pridobival si je naklonjenost siromašnih razredov na stroške posestnikov tudi v stanovanjskem vprašanju. Naredbe, da se ne sme zviševati najemnina in ne odpuvedati stanovanje, bile so take narave. Nevarno je bilo dopustiti, da rodbina v vojno službo poklicanega izgubi streho ali mora plačati denarni vrednosti primerno najemnino. Naredba je torej nezakonila brezpravnost hišnega posestnika, ki je žalibog še danes ni bilo mogoče odpraviti. Na ozemlju Srbije med vojno ni baš enakih naredb, četudi je hišni posestnik z okupacijo še bolj brezpraven, naredba o neodpuvedljivosti stanovanja in nedopustnosti povišanja najemnine prikazuje se pa v obliki likvidacije moratornega stanja, povzročena posledice voine. V celi kraljevini je pa še danes slišati krik in tožbe hišnih lastnikov in stanovnikov, pač še neznosnejše razmere nego so tozadevno bile v vojni. Zahteva, naj država zida, je z ozirom na državne finance otroška. Vladno razpolaganje s stanovanji je brez dvoma krivica na obe strani, vendar v neki meri manjše socialno zlo nego svoboda. Sprijazniti se pa bode z neizogibnostjo, da imamo ozdravitev razmer iskati le v približevanju k svobodnemu dogovarjanju in k privatni inicijativi.

Moja dolžnost je povedati onim, ki mislijo, da bode oblast staroavstrijsko stanovanjsko nasilstvo nadaljevala, da je to po sedanjem stanju popolnoma izključeno. Z naredbo, ki je te dni stopila v veljavo na bivšem avstroogrskem ozemlju, ukinil sem vse dosedajne uredbe, ki bi bile sicer padle brez namestita, ker niso bile pravilno izdane. Zadoščenje mi je, da je izkušeni dr. Tavčar javno priznal mojemu koraku zaradi moje stanovanjske naredbe neko zaslugo. Tudi jaz sem svoje delo, ki sem ga izvedel v grdi borbi in

Karlovy Vary.

Karlovy Vary spadajo brezdvomno med prva svetovna zdravilišča, če niso sploh prvo. Ljudje celega sveta se zbirajo pri njihovih znamenitih vrelcih, iščejo tu zdravja, razvedrila in zabave. Narava in umetnost sta se združili, da napravita kraj vsakemu gostu kar najbolj prijeten.

Karlovy Vary leže v soteski reke Teple pred izlivom o Ohro. Na obeh straneh se vpenja porastlo, tupatam skalnato gorovje. Ker leže v soteski, imajo malo ravnih ulic, večina pleza po pobočjih navzgor. Dasiravno je mesto staro, je vse prav higienično in z vsem modernim komfortom opremljeno. Večina hiš ima z bujno cvetečimi cveticami okrašene balkone, kar napravlja silno prijazen utis.

Karlovarčani so bili vedno internacionalci in to povdarjajo pri vsaki priliki. Zelo so ponosni, da so tudi med vojno taki ostali, in če dvomiš, pa samozavestno pokažejo na napis in imena svojih hiš, katerim se pozna, da so stari. Duke of Edinburgh, Queen Alexandra, King of England itd. tudi v vojni niso izgubili in ta zvestoba se jim sedaj obilno poplača, kajti Anglež in Amerikanec sta vsekakor

ob očitkih lastnih pristašev, smatral kot odločen korak k omogočenju privatne inicijative v stanovanjskem vprašanju. Naj se nikdo ne trudi iskati v naredbi sistem. Če je porušila nevzdržne principe in nas dovede bliže k normalnim razmeram, je dosegla, kar sem hotel. Ker imamo zdaj redno skupščino in je konec naredbam, a ta naredba velja le do prihodnje spomladi, živeti se bode občinstvu v potrebo s svojimi nogami hoditi tudi v tem vprašanju in ne klicati le na pomoč oblasti. Za presojanje sporov zaradi zadnje stanovanjske naredbe na ozemlju Srbije, je ustanovilo ministristvo socialne politike za Beograd II odborov. Tekom dveh mesecev so pa dobili vsi odbori skupno 18 pritožb, v vseh drugih slučajih so se hišni posestniki in stanovalci med seboj mirno sporazumeli. Vsled te, četudi marsikomu britke svobode se pa vzdiga jejo zadnje mesece v Beogradu hiše kakor gobe po dežju in se je sezidalno in se zida vsega 1500 hiš. V novinah je že čitati oglase za oddajo sob. Tudi v Mariboru in v Ljubljani upam, da se krene na isto pot, in da bomo videli na vežnih vratih zopet kmalu ponudbe, kje se stanovanja oddajajo. Socialna politika bode pa takrat pristopila k nalogi, da bodo zagotovljena tudi zdrava stanovanja.

Politične vesti.

Minister Pribičević o demokratsko-radikalnem sporazumu. Minister za prosveto in notranje zadeve Pribičević je te dni podal izjavo, da smatra, da bi bila velika škoda za državo, ako bi se razbil sporazum med demokrati in radikalcem v današnjih usodnih časih, ko je treba zgraditi našo državno organizacijo.

Angleški polkovnik Gosset, ki je, kakor smo poročali, pristransko gostopal v korist Madžarom v vprašanjem Baranje, je — kakor poročajo iz Subotice — odstavljen od angleške vlade. Njegove posle je prevzel drug član ententne komisije.

Italijanski fašisti zažgali Narodni dom pri Sv. Ivanu v Trstu. Dne 2. tm. ob 1/3. uri zjutraj so italijanski pobalini-fašisti maskirani in oboroženi vdrli v Narodni dom pri Sv. Ivanu, polili gledališko dvorano z bencinom in zažgali. Dvorana in oder sta bila hipoma v plamenu in sta pogorela do tal, seveda tudi ves inventar. Pročelno dvonadstropno poslopje so gasilci še kolikortoliko rešili. Značilno je, da so italijanski divjaki zažgali dvorano,

najtehtnejša gosta.

Čudno je tu, da ima vsaka hiša svoje posebno ime po mestih, pesnikih, umetnikih, zdravnikih, bajkah itd. Pri velikem številu hiš in praktični nadarjenosti prebivalcev niso prezrli velikanov drugih narodov, posebno Angležev so odlikovali.

Svojim znamenitim gostom je mesto za izkazano čast ostalo hvaležno in jim postavilo spomenike. Teh je tu silno veliko. Skoro kot znanca pozdraviš Goetheja, zvestega gosta in cenitelja Karl. Var, in kar misliti ni, da bi manikal prijatelj Schiller, ki ga tudi res kmalu najdeš. — Pa ne samo Nemcem, tudi Slovanom so se poklonili. V lepem parku najdeš Mickiewicza in sredi gorskih skal Petra Velikega. V vzvišenih besedah slavi v ruskem jeziku pesnik Velike Rusije velikega carja, ki še danes ozarja svojo mogočno domovino. Kaka tragika to čitati sedaj! Kam ste jo spravili Veliko Rusijo, naš up, našo zvezdo, v katero so se verno obračale oči vseh Slovanov? Kakor bedna beračica prosí po celem svetu pomoči, ona, ki bi lahko s polno roko obdarovala tujce. Človek ne sme misliti. — Na slavno preteklost Rusije spominja v Karlovih Varih tudi ruska cerkev, sicer ne največja, brezsporno pa najlepša cer-

v kateri so Slovenci priredili nedavno spominsko proslavo 600-letnice največjega italijanskega pesnika Danteja. Škode je nad četrto milijona kron. Razburjenje med Slovenci v Trstu je velikansko.

Spor med Anglijo in Irsko se je zopet zelo poostiril. Nadaljujejo se na Irskem krvavi boji. Voditelji sinajnovcev so odklonili predlog Lloyd Georgea, da bi bila Irska kakor Kanada, Avstralija itd. angleški dominijon in so pripravljene kvečjemu pristati na perzonalno unijo z Angleško.

V Nemčiji so se politični valovi po umoru poslanca Erzbergerja zopet silovito razburkali. Vsi napredni elementi meščanskih in socialističnih strank uvidevajo, da je umor Erzbergerja, da si bil vodja klerikalne stranke, čin najgrše reakcije Kaiseristov in Hindenburgovcev. Zato se vrše zadnje dneve po vsej Nemčiji silne republikanske demonstracije proti reakcionarstvu, za katerim stoje Hindenburg in drugi sluge eks-cesarja Viliema.

Radič zapleten v atentat na regenta. «Jutro» poroča pod gornjim naslovom dne 4. tm. iz Beograda, da se je na podlagi izpovedb raznih prič vzbudil sum, da je Radič soudeležen na atentatu na regenta. Preiskava se nadaljuje.

Mariborske novice.

Imenovan je za nadzornika obmejne veterinarne postaje s sedežem v Mariboru vladni svetnik g. A. Korošec, doslej inšpektor v poljedelskem ministristvu.

40-letnico mature so praznovali te dni v Mariboru vseučiliški profesor dr. Matija Murko, dr. Miroslav Ploj, njegov brat notar Ploj in še nekateri.

Mariborski Narodni dom bi se naj — ker gostilna v njem nima več pomena — izročil popolnoma narodno - kulturnim svrham: postane naj središče in sedež vseh mariborskih kulturnih organizacij. Tako želi mariborski list «Tabor».

Ptujske novice.

Svoj štiritedenski dopust je nastopil g. dr. Pirkmajer, vodja ptujskega okr. glavarstva. Nadomešča ga okr. komisar Forčesin. Domnevanje »Jugoslavije«, da se g. Pirkmajer več ne vrne na svoje mesto, so te pobožne želje — Peskove.

Pri vojaških naborih v ptujskem okraju je bilo potrjenih krog 60% vojaških obvezancev letnika 1901.

kev kopaljšča. Ruski pop opravlja vsako nedeljo tu službo božjo, katere ne posejajo samo Rusi in drugi navzoči pravoslavni, temveč tudi mnogo Čehov narodne cerkve.

Razun ruske cerkve je tu lepa katoliška farna cerkev, protestantska, anglikanska ter židovska sinagoga.

Opravlja imamo sami s seboj celi dan dovolj. Ob 6. uri zjutraj je že treba vstati, kajti ob 7. moramo biti pri vrelcih. Predno izpiješ 3 ali 4 kozarce vroče vode od različnih studencev v presledkih 15 minut, je ura osem. Pa bodi lačen, kakor hočeš — moraš še čakati celo uro, preden smeš zajtrkovati. Zato pa je obilen zajtrk dovoljen. Jajca, surovo maslo, med in kava potolažijo lačen želodec, ki pa mora do obeda ostati zadovoljen. Ob 10. uri je treba hiteti v kope! in predno je človek gotov, je 1/2. in kmalu čas obedati. **Da se moramo po dopoldanskem trudu vsaj nekoliko počiti,** je umevno, vendar nečemo zamuditi koncerta, ki se prične ob štirih v kaki bolj ali manj oddaljeni kavarni. Včasih je treba iti celo uro daleč, med 5. in 7. uro pa moraš zopet biti pri vrelcih in piti vročo vodo. V čitalnici je mnogo časopisov, da zve človek najvaž-

Celjske novice.

Minister dr. Vekoslav Kukovec je došel včeraj iz Ljubljane v Celje. Znjam je došel tudi minister trgovine dr. Mehmed Spaho. Danes je odpotoval minister dr. Kukovec v Zagreb in dospe jutri v Maribor, odkoder se poda naravnost v Beograd. Podrobno poročilo priobčimo v prihodnji številki.

Bivši vodja celjskega okrožnega sodišča Adalbert Kozian je glasom poročil dunajskih listov imenovan predsednikom deželnega sodišča za Burgenland (Zapadno Ogrsko).

Vzor klasične slovenščine najdemo v ponudbi »prve jugoslovanske lesne industrije v Celju« na nek urad. Tam čitamo med drugim: ». . . bomo se potrudili koliko bode največ mogoče ustrešiti. Cene se zastopijo na kolodvor . . . Cena veljavna do konca leta 1921 . . . « »Za maceslo les kak zgoraj . . . ino pribitka kako pri smareki in hoji kaj čres 4 m dolgo. . . « »Na razpolagi imamo . . . « »Druge mire ino drugi les bomo vsaki čas kaj nam bode mogoče naj niže cene oferirali ino bomo se potrudeli koliko mogoče hitro ustrešiti, ker imamo v Celju parno pilarno na 2 velika gatra . . . « Itd. — Čudimo se, da uradi takšne ponudbe sploh sprejemajo in jih ne zavrnejo z zahtevo, da se jim predlože v razumljivem jeziku. Skandal pa je, da podjetje, ki se poudržno imenuje »prvo jugoslovansko«, nima moči v pisarni, ki bi znale sestaviti ofert v pravilni slovenščini. Ofert podpisuje — Karl Teppy.

Pravljica iz davnih dni. Živelí so: dve sestri in en brat. Vsi trije so se poročili; ena sestra in en brat sta živela v Jugoslaviji, ena sestra pa v hladnejših severnih krajih Evrope. Pa je prišla nekoč slednja z otroci, ki govore jezik svoje nove domovine in slovenski, na obisk v domovino. Toda glejte čudo: njeni otroci se niso mogli z otroci svojih v Jugoslaviji stanujočih tete in strica pogovarjati slovenski, torej jezika, ki so se ga oni učili celo na daljnem severu . . . Zalostna, a resnična pravljica! Naj dovolijo takšni mlačneži, da je nas zanje sram!

V tretjem porotnem zasedanju pri okrožnem sodišču v Celju se bodo razpravljali sledeči slučajji: dne 12. sept. Peter Zajc (hudodelstvo goljufije); dne 13. sept. Štefan Cvahte (hudodelstvo nboja); dne 13. sept. Alojz Mejavšek (hudodelstvo tatvine); dne 14. sept. Gabrijel Slopek (hudodelstvo umora); dne 14. sept.

nejše dogodke sveta — in skoro manjka časa. Podoželski gost gre tudi rad v gledališče in koncerte, da se odškoduje za sušo celega leta. Kdo bo zamudil priliko, da sliši dobro, da, celo prvovrstno godbo — ali da vidi gledališko predstavo, kjer znajo vsi igralci svoje vloge in se prične točno!

Letošnja sezona je izvrstna. Ze koncem julija so šteli 23.000 gostov in vsak dan jih odhaja in prihajajo novi. Iz vseh delov sveta pridejo k vrelcem iskat pomoči. Prav napačno je mnenje, da so Karl. Vary zdravilišče za debeluharje. Ravno narobe, prav malo debelih je tu — ti so v Marijinih Laznih. Kako naj bo na želodcu, na žolču bolan človek debel? Mnogo žolnih, napram katerim so Mongolci pravcati belokožci, srka po kolonadah vročo vodo, da preženejo zlatenico. Koliko je tu Židov! Vse vrste so zastopane; strogo pravoverni in liberalno-moderni, v svilenih črnih kaftanih, novih in gnusno umazanih, s kodrčki pred ušesi in brez njih, elegantni v pristnih angleških oblekah — več kot polovica gostov pripada izvoljenemu narodu. Ker govore židi nemško ali madžarsko, slišimo tega največ. Zelo veliko je Čehov, Angležev, Amerikancev, nekaj Italijanov, Franco-

Baltazar Pristovšek (posilstvo). Najbrže se razpišejo za četrtek dne 13. tm. še trije manjši slučaji.

Glavni založniki tobaka so sklicali radi razpisa glavnih zalog na dne 11. tm. protestni shod vseh glavnih založnikov duhana v Maribor, v gostilno »Maribor«, kjer hočejo obravnavati zadevo novega razpisa v lastnem in v interesu konzumentov.

Nabori se vršijo v našem mestu že par dni. Po ulicah je videti množice fantov, ki se odzivajo nabornemu pozivu ter po stari navadi okinčani »s puščelci« in trakovi prepevajo; da tudi »harmonika« ne manjka, se razumie. Včeraj smo videli več vozov okrašenih z zelenjem, evanjem, slovenskimi in državnimi troboinicami, ki so pripeljali od daljne okolice naše bodoče vojnike k naborom. Človeku se nudi lepa slika državne misli, ki se je ukoreninila tudi pri naši doraščajoči mladini.

Kino Gaberje. V sredo, četrtek in petek Plesalka iz Tanagre. V glavni vlogi Hela Moja.

Narodno zdravje.

Dr. Verčon:

KAKO SE UBRANIMO GRIZU?

V zadnjih tednih se je po mnogih občinah tega političnega okraja razširila griza, in nevarnost je velika, da se razširi po clem okraju, ako se ne bo storilo pravočasno vse potrebno v neno omejitve. To je v prvi vrsti naloga prebivalstva samega, brez sodelovanja katerega je vsak uspešen boj proti tej izvanredno nalezljivi in zavratni bolezni nemogoč. Največje važnosti je, da preide ljudstvu takorekoč v meso in kri spoznanje, kaj povzroča in kako se širi ta bolezen.

Vzrok okuženja so vedno in edino le kali bolezni, ki se nahajajo v odpadkih bolnega za grizo. Človek, ki te kali tudi v najmanjši množini na kakoršenkoli način (z jedjo, pijačo, slino) povzije, oboli za grizo. Te kali so tako majhne, da jih je na milijone v najmanjšem s prostim očesom komaj vidnem delcu blata. Lahko si je predstavljati, v kakih nelzmernih množinah se nahajajo v najbližji okolici bolnika, ako ne vlada tu popolnoma snaga.

Ako ostane blato bolnika nerazkuženo, postane lahko vir okuženja na različne načine. Človek se je dotaknil bolnika ali po njem okuženih predmetov in si ni potem razkužil rok, prenese kali grize na hrano in druge predmete katerih se dotakne in tako lahko okuži sam sebe in druge. Muha, ki je sedla na tako blato, prenese na milijone kali na hrano, jedilno in pitno posodo itd. Z bolnikovim perilom, ako se pere nerazkuženo, se prenese kali grize v vodo (studence, potoke itd.), ki postane tako vir okuženja. V vodo dospelo kali tudi tako, da jih snlavi voda ob deževju iz slabo zidanih stranišč, gnojšč, z okužljivim blatom gnoljenih njiv v studence, potoke, slabo obzidane vodnjake itd. Ljudje, ki pijejo tako vodo neprekuhanano, obolijo za grizo.

Ako vemo vse to, si lahko razlagamo, zakaj tako pogosto obolijo za grizo osebe, ki na videz niso bile v nikakr stiki z grizavimi. Taki slučaji bolezni so potem vzrok, da nekateri ljudje ne verujejo v

njeno nalezljivost. »Kje je pa prvi dobil bolezen?« ugovarja posmehljivo gospodinja okužene družine, kateri je zdravnik očital nemarnost v izvrševanju zdravstvenih predpisov.

In vendar si z lahkoto predočimo za primer tak le način okuženja: V vasi, kjer ni daleč na okoli nobenega bolnega za grizo, oboli naenkrat za to boleznijo nek posestnik. Mož se ni bil že več mesecev oddaljil iz domače vasi; pač pa je dobil par dni prej iz več 100 km oddaljenega mesta pismo od svojega sorodnika. Ta sorodnik je par ur pred pisanjem pisma obiskal za grizo bolnega prijatelja in se poslovil od njega, ne da bi si potem razkužil roke. Ko je prepognil pismo, je ostalo na njem brezštevila kali, ki so prešle potem ob odpiranju in čitanju pisma na roke posestnika in z njegovih rok na kruh, ki ga je vžil.

Kar večja o tem pismu, velja seveda lahko še v večji meri za sto predmetov, ki so bili posredno ali neposredno okuženi po blatu bolnika.

Iz navedenega sledi samo ob sebi, kaj nam je storiti, da se obvarujemo okuženja. Najvažnejše sredstvo je snaga v vsakem oziru, snaga glede lastne osebe, snaga po hiši, dvorišču in stranišču, snaga zlasti v shrambi za jedi in okolu vodnjaka. Pred vsako jedjo si je dobro umiti roke z milom. Stranišča in gnojšča je vsaj enkrat v tednu nasuti z živim apnom. Stranišča morajo biti pred muhami dobro zaprta. Stranišča in gnojšča, ki propuščajo gnojnico, je popraviti. Hiše, katere nimajo stranišč — žal, da je takih še mnogo v okraju — morajo dobiti v bližini vsaj latrino t. i. jamo za odlaganje človeških odpadkov, katera mora biti dobro pokrita z deskami in vsaj enkrat v tednu posuta z živim apnom. Družine brez stranišč, ki opravljajo svojo potrebo na prostem, so velika nevarnost za svojo okolico in pogosto izvor epidemije legarja in grize.

Veliko važnost je polagati na pokončevanje muh, ki so glavne raznašalke grize in legarja. Gnoj in smeti, ki jim služijo za vališča, je pogosto posipati z živim apnom. Po hiši je odstraniti ostanke jedi, zlasti sadja, ki vabijo nase muhe in jim služijo za hrano. Vse jestvine je pred njimi zapreti oziroma zamrežiti. To velja zlasti za gostilne, prodajalne jestvin in stojnice za sadje.

Za uživanje je rabiti samo vodo iz neoporečenih vodnjakov in studencev, okolu katerih mora vladati najstrožja snaga. Sicer je vodo prekuhati in le prekuhanano uživati.

Ako se je pojavila v kraju griza, je te in naslednje predpise izvajati z vso strogostjo. Poglavar družine mora vsakega njenega člana, ki je obolen s sumljivimi znaki grize (driska s primešanim več ali manj krvavim sluzom), takoj javiti županstvu, katero mu potem izroči živoga apna in lizola za razkuževanje. Na durih okužene hiše je prilepiti list z napisom: »Griza — prepovedan vstop!« Ta list mora ostati na vratih do sklepe razkužitve. Tako dolgo ne smejo drugi ljudje prestopiti praga okužene hiše in člani okužene družine ne smejo zahajati med druge ljudi, zlasti ne v cerkev, v šolo, go-

žica. To vleče nakit, — oni poželi srce po pristni kozuhovini. Seveda imajo krasne toilette, modno blago, najnovejši klobuki tudi svoje občudovalce. Vse pa prekosijo izložbe porcelana in kristalnega stekla, ki imata svetovni glas. Brez strahu bi jih lahko postavili na pariške boulevarde ali pa v londonsko Oxford in Regent street. Vse izdelujejo v bližini Karl. Var in gost ima priliko občudovati visoko razvito obrt. Tovarne imajo nastavljene pravcate umetnike za to stroko. Koliko denaria donaša ta obrt, se prepriča tisti, ki je videl, kako občinstvo mirnega srca kupuje in plača cene, ki prostemu človeku vzmajo sapo. Popoln jedilni service deset do petnajst tisoč čeških kron, en sam krožnik čez 100 Kč! Lahko si predstavljamo žalost gospodinje, kateri se ubije kos take dragocenosti.

Pred bankami študiramo valute. Ej te valute! Če zmenjaš dan prehitro ali zamudiš pravo priliko — pa je izguba. Z obraza čitaš vsakemu, kako stoji njegov denar. Naši dinarji so se zadnji čas nekoliko dvignili s svoje nižine. Mlad češki uradnik mi s priliznim nasmehom »O v Jugoslaviji je lepa!« zmenja denar in z navdušenjem mu pritrdim.

Okolca je krasna. Po senčnih goz-

stilno itd. Županstvo mora preskrbeti zanesljivo osebo, ki donaša kontumaciranin iz prodajalne itd., kar potrebujejo. Bolnik mora dobiti takoj sam svojo sobo. Ako to ni mogoče, ga je takoj prepeljati v bolnico. V sobo bolnika sme zahajati samo oseba, ki mu streže. Streči mu sme samo ena oseba, ki si mora vsele, kadar se je dotaknila njega ali njegovih predmetov, razkužiti roke v 2%-ni lizolni raztopini. Posoda s to raztopino mora stati vedno pripravljena poleg bolnikove postelje. Nočna posoda, v katero hodi bolnik na stran, mora biti dobro pokrita pred muhami. Vselej, kadar pusti bolnik blato, jo je treba dobro nasuti z živim apnom. Na mesta, kamor se izprazni nočno posoda (najboljše posebno v ta namen izkopano jamo), treba odpadke potem še enkrat posuti z živim apnom. Bolnikovo živотно in posteljno perilo je prati posebej. Pred pranjem ga treba vselej prekusneje zdravi uživati samo prekuhanano vohati v lugu. V hiši, kjer je bolnik za grizo, do. Ako bolnik umre, ga treba prepeljati takoj v mrtvašnico, odkoder se mora vršiti pogreb naravnost do groba. Sklepno razkuženje treba izvršiti osem dni potem, ko je bolnik ozdravel oziroma takoj po njegovi prepeljavi v bolnico oziroma takoj po njegovi smrti in prenosu v mrtvašnico. Pod in pohišstvo okužene sobe treba dobro obrirati z 2%-no lizolno raztopino, stene in strop prebeliti z apnom, vse posteljno in živотно perilo kakor tudi odejo in obleko bolnika prekuhati v vreli vodi, stranišče dobro nasuti z živim apnom.

Glede ravnanja z bolniki, dokler ne pride zdravnik, pomnite sledeče: Za grizo obolelega treba takoj spraviti v posteljo, kjer mora ostati tako dolgo, da popolnoma ozdravi; dati mu samo tekočo, a vendar kolikor toliko tečno hrano: prežgano juho, rižev, ječmenovo ali ovseno juho, v kateri mora biti zrnje popolnoma prekuhanano, zmečkano in pasirano skozi sito, kakao kuhan na mleku, kateremu je primešana polovica vode. Za žejjo je rabiti lahek ruski čaj, vodo iz prekuhanih borovnic, v mali množini tudi dobro črno vino. Proti bolečinam je rabiti tople mokre ovitke na trebuh.

Dnevna kronika.

Na ljubljanskem velesejmu so zastopane sledeče glavne panoge naše industrije: les, rudarstvo, papir, železo, dalje čevljarska, tiskarska, transportna, pivarska, stavbarska, opekarska veleobrt itd.

Sedemdesetletnico je obhajal 2. tm. znani borec za narodno svobodo pukovnik Janko Vukasovič-Stibilj, rojen Slovenec, ki je pa že pred balkansko vojno služil v srbski armadi in se udeleževal vseh bojev za osvoboditev srbskega in vsega jugoslovenskega naroda.

Število brezposelnih v Angliji znaša 1.375.000. Samo po pol dneva zapostvenih je izven tega še 444.000 ljudi.

»Slovenski Gospodar« je naše slovenske učitelje pavšalno obdolžil, da so špiceljni davčnih uradov ter jih s tem sumničnjem hotel med ljudstvom še bolj obsovražiti. Slovenski učitelji so zato sklenili, da bodo kolikor mogoče vsi vložili tožbo proti »Slov. Gosp.«. Slednji od-

govih vodijo najlepše urejene poti, na vrhovih so razgledni stolpi in pogled na vse strani očarajoč. Ni sicer veličastnih gorskih orjakov, vse je zaokroženo, umerjeno ljubko. In vsepovsodi znaki pridnega ljudstva, visoke kulture.

In cene? Niso ravno nizke, posebno za goste s slabo valuto, ampak odušne niso. Najdražje je stanovanje, preprosta soba stane dnevno 15—20 č. K, to je 33—44 naših. Seveda so še mnogo dražje, posebno letos, ko je vse prenapolnjeno. Za prihodnje leto pa hoče magistrat določiti cene, da prepreči oduško izkoriščanje gostov, kar bi spravilo zdravilišče na slab glas. Kosilo z juho, pečenko, prikuho in močnato jedjo stane 14—18 č. K, kava 2—4 č. K, žemlja 45 č. vin. Prijetno iznenadi gosta solidnost obrtnikov. Da vam čevljari izgubljeni gumb na čevlju nadomesti za 20 vin. — onih črnih železnih, katerih se pri nas še berač braui in so mu premalo — tega bi v Karlovih Varih ne pričakovali.

Ni čudo, da se ljudje tu dobro počutijo in radi zopet pridejo. In kolikim so vreli že vrnili zdravje, jih rešili muk! Na spominskih ploščah čitamo zahvalo hvaležnih gostov in slavo Karlovih Var. Tudi

govarja na to z neumno grožnjo, češ naj le tožijo, bomo vsaj videli, kdo je proti naši stranki. Večjo politično perverznoost si človek težko misli.

Draginja šolskih potrebščin. Iz viničarskih krogov smo sprejeli: Prijatelj šole sem in želim, da se moji otroci nekaj nauče, da bodo mogli ležje skozi življenje. Teda resnici na ljubo bodi povedano, da ne moremo zmagovati stroškov za šolske potrebščine. Risanka je stala do slej toliko, da sem moral delati 2 dni, če sem jo hotel prisluziti (služil sem po 1 dinar na dan pri hrani.) Ponekod skrbje krajni šolski sveti zato, da so otroci revežev dobivali take potrebščine če že ne brezplačno, pa vsaj po zelo nizkih cenah. Danes je to le malokje. Ali naj gremo res živi pod grudo? (Ta dopis nam je prišel od ene najbolj klerikalnih občin. Žalostno je, da se ljudje, ki imajo krščanstvo neprestano na jeziku, tega krščanstva v praksi ne poznajo. In potem: škandal je, da ti pobožni kristjani plačujejo danes delavce po 4 K na dan!)

V ljutomerskem okr. glavarstvu morajo vladati čudne razmere. Ko je naš kralj ležal na mrtvaškem odru, so v Slapčinih na neki primiciji tri dni muzicirali in hrupno veseljačili. Sedaj pa ljutomerski Orel napoveduje velik tamtam z godbo itd, vkljub 6-mesečni globoki žalosti. Ždi se nam, da imamo vendarle tudi v Ljutomermu okr. glavarja, ka-li?! Če se je izgubil, pa ga naj pokrajinska uprava z laterno poišče!

Velika skupščina »Družbe sv. Cirila in Metoda« se vrši dne 8. septembra v Ljubljani. Ob 9. uri zjutraj je zaupno zborovanje v družbeni pisarni v Narodnem domu. Dostop imajo izključno le delegati, pokrovitelji in CM obrambni skladovci (kamarji). — Ob pol 11. uri se vrši velika skupščina v veliki dvorani Kazine. Vabljene ste vsi prijatelji Družbe. Udeležite se zborovanja polnoštevilno, da potkažemo javnosti, da živi v našem narodu še idealna nesebična ljubezen in požrtvovalnost.

Vsem udeležencem »Velike skupščine« CMD sporočamo, da sta dovolili obratni vodstvi južne železnice in malih železnic (to je po vseh progah južne zel., ter po malih železnicah: Ljubljana-Vrhnika, Grobelno-Rogatec, Slov. Bistrica-mesto Bistrica, Poljčane-Konjice) polovično vožnjo vsem, ki se pri blagajni izkažejo s potrdilom svoje podružnice, da se kot delegati ali pokrovitelji udeleže CMD velike skupščine. Za vožnjo nazaj pa se morajo zglasti v družbini pisarni, da dobe potrdilo, da so se skupščine res udeležili.

Razorožene madžarske tolpe. Iz Dunaja se poroča, da so oborožene madžarske tolpe vdrlle s podporo madžarske težke artilerije v Železni županiji avstrijsko mejo ter napadle Neumarkt. Kraj so izropale in opustošile. Pri umiku pa so preokracile našo mejo v Prekmurju, kjer jih je naše orožništvo prijelo in razorožilo.

Novi Sokolski dom v Sv. Lenartu v Slov. Gor. (poslopje bivšega sufferajna) se svoji svrhi primerno urejuje in bo izročen svojemu namenu sredi oktobra.

Vsak Jugoslovan mora biti član »Jugoslovske Matice«!

Jugoslovani so jo izrazili in na črni mramornati plošči stoji z zlatimi črkami:

Karlovim Varima.

Slava Tebi, vreo zdravija, divot čudo nad čudesi.

Dare, što ga smrtničina poda Tvorac na nebesi!

— Odsrud hrle k Tebi puci, svedjer raste ljudstva rieka.

Tražeči na Teple žalu bolovima svojim lieka.

Ponosan se vianac slave ponad Tvoga čela zlati.

Nuj Ti žude uplest cvietak, čedan cvietak i Hrvati.

U golemom svjetskom zboru, kojno slavi u sto glasa.

Čudotvorni Tvoj napitak i bogastvo Tvojih krasa.

I Hrvati glas svoj dižu, usrečeni Tvojim dari.

Da viek viera blagoslovni Karlovi da cvatu Vari!

S to željo, in da bi zopet prišli, se poslovimo hvaležnega srca od blagoslovljenih Karlovih Varov.

Dopisi.

Šoštanj. Bolj zagriženega in zakrknjenega nemčurškega gnezda pač ni kakor je Šoštanj. Odkar je Nj. Vel. kralj Peter I. umrl, začel jim je rasti greben. Ob Njegovi smrti ni niti eden nemškutar z velepodjetjem Woschnagom vred razobesil črne zastave ali pa se udeležil žalne službe božje; pač pa redno prirejajo skupne sestanke v nemški hiši z raznimi bratci iz Nemške Avstrije in Madžarske, kjer med tulenjem nemških pesmic in šampanjca dajejo duška svojim germanskim čustvom. Evo slučaj v nedeljo, dne 28. avg. t. l.: Cvet tuk. Germanov sedi v Unionu skupno z gosti iz Nemške Avstrije in Madžarske. Ko pride slov. družba, začnejo jo izzivati z Heil-klici in nemškimi pesmimi. Ko zapazijo, da so med Slovenci tudi Srbi, začnejo peti tudi madžarsko. Srbin zapoje »Tamo daleko«, nakar padejo vsi Germani vmes s svojo pesmijo »Wien, Wien nur du allein«. »Slovenci jih ostro posvare radi tega obnašanja, nakar so začeli dejansko napadati s stoli. Srbi so kmalu napravili red. Toraj sedaj, ko cela država žaluje, se ti nemčurški predrznezi demonstrativno vesele in izzivajo slovenske državljane. Sploh pa se opaža, da se v tem lokalni že dalj časa zbirajo temni protidržavni elementi, ter kujejo razne črne naklepe proti Slovanstvu. Društvo »Sportverein« jim je samo krinka, pod katero lahko uganjajo svoje nemške orgije. Vodja vseh teh nemčurjev je gnezdo Woschnagovih uradnikov ala Mravljak, nečak iz Maribora izgnanega Mravljaka, potem neki Wrentschur, kateri je pred leti metal naše slovenske dijake iz eksportne akademije na Dunaju etc. Čitali smo, da je sprejet zakon o zaščiti države. Pozivljamo pristojne oblasti, da energično nastopijo proti tem temnim elementom, ker ne pustimo, da bi se avtoriteta naše države na ta ali oni način kršila, ker sicer smo primorani poseči po radikalnih sredstvih. Značilno je, da sprejema v zaščito vse te nemškutarje še kak Slovenec! Treba bo izpregovoriti brezobzirno besedo, ki morda komu ne bo ljubla. Naše potrpežljivosti bo konec!

Šmarje pri Jelšah. Ne bomo pisali o tem, da politična poštenost zahteva, da se dogovori drže. Če pa mislijo voditelji kake politične stranke, da je politično junaštvo, če se dana beseda požre, je to stvar — njihovega okusa. — Dalje bi pa konstatirali sledeče: Tri leta bodo skoro minila od prevrata. V gostilni g. Gradta pa še danes vidimo na steni table z napisi: »Gott schütze unser Haus«, »Erinnerung an meine Dienstzeit« itd., dalje slike avstr. cesarja Franca itd. itd. Mislimo, da v javni lokal, ki je last »podžupana« našega narodnega trga Šmarje, takšne slike pač ne spadajo več. Ali tega Slovenci, ki tja zahajajo, ne vidijo? Mislim, da bi zadostovala ena njihova beseda! Zakaj pa so v Celju morale iz vseh javnih lokalov izginiti takšne izzivajoče table in napisi?

Orehova vas pri Mariboru. Tu je skozi več ko 20 let paševal klerikalni veljak in poslanec Pišek. Pri zadnjih obč. volitvah je propadel. Lastni sin mu je obrnil hrbet. Sedaj je zletel tudi kot načelnik posojilnice. Novi načelnik je naprednjak Martin Kmetec.

Svetinje pri Ormožu. Dne 14. avg. pri rani maši je bilo nekaj vernikov zbranih tudi v zakristiji. K zadnjem blagoslovu pride tudi g. župnik iz spovednice v zakristijo, poklekne in začne opravljati svoje molitve. Med tem časom naznani zvonček zadnji blagoslovju vsi verniki pobožno pokleknejo. Tedaj zapazi g. župnik, da neka oseba v njegovi bližini kleči samo na levem kolenu. To gospoda seveda silno razkači in namesto da bi dotično osebo dostojno opomnil, da se kleči na obeh kolenih, pa je napravil takole: Hipoma dvigne svojo nogo, jo iztegne proti omenjeni osebi, glavo malomarno podpre z roko, napravi jezen obraz ter se izrazi: »To je strankarska olik«. Dotična oseba je to mirno prenesla in odšla iz zakristije. (Tiho bodi g. župnik povedano na uho, da je dotičnik šest let bival med ujetniki, preстал različne bolezni in rane, medtem ko je on vesel sedel doma, duhal ljutomerska vina in se učil strankarske olike.) Gotovo je, da tako početje g. župnika ni na mestu in mi smo mu le hvaležni, da nam je na tak način pokazal svojo oliko in oliko svoje stranke. Hvala lepa!

Turistika in šport.

»Klub slovenskih kolesarjev v Celju« priredi na praznik dne 8. tm. dirko v Ljubljano s startom v Celju pri »Kroni«; odhod ob 6. uri zjutraj, cilj v Ljubljani pri Sv. Krištofu pri železnici. Dirke se udeležijo lepo število celjskih slovenskih kolesarjev. Prijave pri brivcu Fr. Krajncu ali pri trgovcu Fr. Kramariu.

Narodno gospodarstvo.

H M E L J.

II. hmeljsko poročilo. 1. in 2. sept. 1921.

S I. poročilom z dne 20. avg. t. l. je obiranje Goldinga končano. Blago je izredno zeleno ter se je počelo sprva po 200 kron in tečen dni počnejo do 240 kron za 1 kg. Hmelj iz ugodnejših leg se je plačal celo po 245 kron za 1 kg. — Tu pa tam se je žal pokazala v kupčiji potreba, da se je sprejel in prevzema vlažen hmelj. Danes je trgovina mirnejša ker zahteva prevzete blaga obilo časa. Vzlic temu se nadaljuje nakupovanje z nižjimi cenami ter skušajo kupci segati le po zelenem blagu. Producersi pa se odločijo in vztrajni ter se upirajo oddaji blaga. — Tri četrtine žetve je prodane. Poznega hmelja je mnogo manj, kot se je pričakovalo. Radi dnevno nastopajoče megle, je sodba glede barve danes še nemogoča. Vsekakor pa bo trganje poznega hmelja s 15. sept. končano. Trgovina s starim hmeljem počiva. Prvovrstno blago letnika 1920 se je kupovalo po 135 K za 1 kg. Za letnik 1919 se zahteva 60 do 90 K za 1 kg. Letnik 1918 je dobili po 60 K za 1 kg. Za starejše blago pa se zahteva 50 do 55 K za 1 kg.

VIII. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov in o razpoloženju na hmeljskem trgu.
Zatec, (Savinjska dolina), dne 2. sept. 1921. V 8—10 dneh bo končano obiranje poznega hmelja. Glede množine so hmeljarji — če tudi ne vsi — zadovoljni; kakovost poznega hmelja je pa izborna; če tudi tvorba kobil ni povsod enaka in pravilna, vendar je njih barva in vsebina prav lepa in prav odlična. — V hmeljski kupčiji je nastal mal presledek. Društveno vodstvo.

XIV. brzojavno tržno poročilo.
Zatec, 2. sept. 1921. Mirno — 6500 — 7000 č. K za 50 kg.
Nürnberg: Prijetnejše — 6500—7200 M za 50 kg.

POZIV.

Srbski kmetovalci žele poslati nekaj svojih najboljših ukaželnih sinov-mladencev vsaj za pol leta k našim slovenskim kmetom v prakso. Oddelek za kmetijstvo je trdno prepričan, da bi bila ta akcija za oba bratska naroda velike koristi; zato se z toplim interesom na naše kmetovalce s zaupanjem priporočila, da bi zlasti oni posestniki, katerim primanjkuje delavnih sil, vzeli po enega ali več srbskih mladencev na svojo gospodarstva v prakso. Vajenci bi naj imeli tudi enako hrano in stanovanje, kakor vsi ostali člani dotične kmetijske družine. Skrb gospodarja bi morala nadalje biti, da se vajencem vsako važnejše delo primerno raztolmači, da se fizične sile mladencev preveč ne izkoristijo in da se ž njimi vedno in v vsakem oziru lepo postopa. Dolžnost dotičnega gospodarja bi bila tudi, da semintja poroča o vedenju in marljivosti vajencev na gotovo mesto in da dovoli vsako službeno nadziranje vajencev. Blagohotne prijave za sprejem vajencev se naj pošljejo na podpisani oddelek najkasneje do 20. septembra 1921.

Od pokrajinske uprave, oddelek za kmetijstvo.

V Ljubljani, dne 19. avgusta 1921.

Posebno tarifno ugodnost za sveže grozdje je dovolilo ministrstvo saobračaja. Sveže grozdje se sme po naredbi tega ministrstva pošiljati v inozemstvo kot brzovozno blago proti plačilu običajne tovorne vozarine. Na ta način je mogoče prodajati naše grozdje sveže vsak dan na Dunaju in v Pragi.

Novoustanovljena produktna borza v Novem Sadu je začela poslovati 30. avg. Tega dne se je vršil tudi prvi sestanek na borzi. Drugače se bodo vršili sestanki dvakrat na teden v torek in petek od 11. do 12. ure (Njegoševa ul. 1). Na borzi bodo kotirali sledeči predmeti: žito, moka in drugi mlinski produkti, stročje, semena za olje, krompir, olje, mast, slanina, volna, koža, med, vino in druge al-

koholne pijače, slive, orchi, les, premog itd. Za borzne agente so določeni: Ivan Jug, Žak Kapon, Manojlo Mano, Momir Rajič, Boža Stojanovič ter Steinhach in Zwiback.

Tečaj za konserviranje sadja. Na državni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru se vrši 19. in 20. sept. t. l. brezplačni tečaj za konserviranje sadja. Predavanja in demonstracije se začnejo ob 9. uri dopoldne. Kdor se namerava udeležiti tečaja, naj se javi z dopisnico ravnateljstvu šole do 18. septembra.

Vinarska zadruga »Ljutomerčan« se je ustanovila za ljutomersko-orložki okraj s sedežem pri Sv. Bolfenku pri Središču. Glavni namen ji je gojenje umnega vinarstva in kletarstva, ustanavljanje vzornih vinskih kleti za zadržno vino in organizirano razpečevanje pristnih ljutomerskih vin v tu- in inozemstvu.

Tržaški vzorčni semenj, določen za september, je preložen na mesec maj prihodnjega leta, ker so vzorčni sejmi istočasno po drugih sosednjih državah.

3. mednarodni vzorčni semenj v Pragi je bil dne 1. tm. na slovesen način odprt.

Na zimski kmetijsko-gospodarski šoli v Repnjah (p. Vodice na Gorenjskem) se prične novo šolsko leto s 17. oktobr. t. l. Šola traja 6 mesecev od 17. okt. t. l. do 15. aprila 1922. V zavod se sprejme 12 gojenk z vsoto potrebno oskrbo. Oskrbovalnina znaša 400 K na mesec v denariju, v živilih pa za celi tečaj 3 kg masti, 3 kg sladkorja in 30 kg pšenične moke. Prošnje za sprejem gojenk, ki morajo biti najmanj 16 let stare, je vlagati do 30. sept. t. l. pri vodstvu kmetijsko-gospodarske šole v Repnjah p. Vodice na Gorenjskem.

Na žitnem trgu stoji danes naše jugoslovensko blago visoko nad svetovnimi cenami, vsled česar druge države rajše kupujejo cenejše ameriško blago. Izvoz je izostal. Naša valuta se ne more dvigniti. Židovski spekulant v Banatu nam jo uničujejo.

Zadnja poročila.

Veliko učiteljsko zborovanje.

Rogaška Slatina, 4. sept. Danes se je vršila tu velika skupščina Udruženja Jugoslovenskega učiteljstva, ki je bila veličastna manifestacija jugoslovenske narodne misli in manifestacija držav. edinstvenosti. Skupščino je otvoril predsednik ljubljanskega poverjenišva ravnatelj Jelenc z lepim nagovorom, v katerem je posebej povdaril, da mora jugoslov. učiteljstvo vzgajati mladino v duhu državne edinstvenosti in državnega napredka. V imenu zdravilišča je pozdravil zborovalce, kateri je bilo blizu 500. ravnatelj dr. Šter, v imenu občine župan Bizjak, v imenu rogaško-šmarskega učiteljskega društva nadučitelj Kurbus, v imenu naučne uprave nadzornik Gangl. Odposlale so se pozdravne brzojavke kralju, ministru Pribeviču, pokrajinskemu namestniku Hribarju in dr. Tavčariju. Predsednik se je spomnil tudi smrti dveh tovarišev Armina Gradišnika in Davorina Trstenjaka. Vršila so se poročila funkcionarjev organizacije. Pri skupnem obedu napil je član ruskih učiteljev iz Strnišča pri Ptujju jugoslovenskemu učiteljstvu, odgovoril pa mu je učitelj Leban. Shod se je zaključil s himno »Bože pravde«.

Razkritja o madžarskem belem terorju.

Praga, 4. sept. Iz Komorna javljajo, da je spšel tje čehoslovaški državljani Bolyos, ki je bil 13 mesecev interniran v Budimpešti. Bolyos je izpovedal, da je služil v Pešti v nekem hotelu, v katerem je bilo usmrčenih tekom tega časa 22 rumunskih in srbskih trgovcev. Pri tej izpovedi je predložil tudi fotografije o deštvi, katera so izvajali Madžari pri teh umorih.

Pomoč Rusiji iz Češke.

Praga, 4. sept. Minister za narodno zdravstvo je sklical kongres čehoslovaških zdravnikov v svrhu odpomoči Rusiji.

Praga, 4. sept. Danes je odptovala v Moskvo čehoslovaška trgovska komisija ter vzela seboj 5 vagonov živil za čehoslovaške podanike na Ruskem, ki se imajo v kratkem vrniti v domovino.

Madžarski pritisk na Zapadno Ogrsko.

Sopronj, 4. sept. Iz Siegersdorfa javljajo, da so prebivalci napadali avstrijsko orožništvo ter mu prizadajali izgube. Dunajski korespondenčni urad pristavlja k tej vesti, da se mora postaviti mesto be-

sede »prebivalstvo« vedno »tolpe«, da se izve resnica, ker le nahuiskane madžarske tolpe izvajajo teror, ne po prebivalstvo kot tako.

Areiran avstrijski župan.

Gradec, 4. sept. Župan iz Fehringa, dr. Schgura, je bil tam areiran. Oblasti so zasledile pismo, v katerem je aretiranelec poročal Madžarom vse kretnje avstrijskega orožništva na Zapadnem Ogrskem. Obtožen je sporazumnega sodelovanja s sovražnikom.

Dogodki v Budimpešti.

Budimpešta, 4. sept. »Pesti Hirilap« poroča, da se je grof Apponyi podal na kongres Zveze narodov, da pa je dospel samo do Dunaja, odkoder se je takoj vrnil zopet v Budimpešto.

London, 4. sept. Po večerajšnjih poročilih se položaj v Zapadni Ogrski ni nič zboljšal. Madžarska vlada se brani izročiti teritorij Avstriji in skuša še vedno izogniti se določilom pogodbe ter Avstrijo prisiliti na nekaj teritorialni kompromis.

Čehoslovaška in Madžarska.

Praga, 4. sept. Madžarska vlada je predložila razmejitveni konferenci predlog, da naj ji odstopi Čehoslovaška teritorij Košice na Slovaškem in Bratislavo. Konferenca je predlog vrnila madžarski vladi brez pretresa. Ta lekčija dokazuje Madžarski, da konferenca ne dopušča nobene kršitve trianonske pogodbe.

Listnica uredništva.

Zatec: Vaš dopis o stanovanjskih razmerah smo oddali na kompetentno mesto — stanovanjski oblasti.

Lastnica in izdajateljica:

Zvezna tiskarna v Celju.

Urednik: Vekoslav Spindler.

Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Kupi se vsaka množina

kostanjevega lesa

in **kostanjevih drv** do 1'20 m dolgih in cepljenih do 40 cm debelosti.
Dobava do 1. 1. 1922.

Obvezne ponudbe z navedbo množine in najnižje cene franko vagon naloženo na: Dragotin KOROŠEC, lesna trgovina, Braslovče. 2—1

Miši, podgane, stercice in šcurki ter ves mrčes

mora pogledati, če se vporablja moja prežekna sredstva in povsod hvaležna sredstva, kakor: **Za poljske in hišne miši** 12 K, za **podgane** 16 K, šcurke posebno močna vrsta 20 K, posebno močna tinktura stenice 15 K, uničev. moljev 10 in 20 K, prašek proti mrčesom 10 in 20 K, tinktura proti ušem pri ljudeh 5 in 12 K, mazilo za uši pri živini 5 in 12 K, prašek za uši v obleki in perilu 10 in 20 K, tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjavi (uničevalec rastlin) prašek proti mravljam 10 in 20 K. Posređovalci imajo popust. Pošljite po povzetju

Zavod za eksport

M. Jünker, Zagreb 37, Petrinjska ulica 3. 556 36

Trgovska hiša

se prodaja z vsem novim inventarjem, v lepem trgu v Sav. dol. (na Vranskem) z vrtom za zelenjavo in sadonosnikom. Stanovanje pri prodaji takoj prosto. Naslov v upravi »Nove Dobe« 2—1

CENE ZMERNE!

Manufakturna in modna
TRGOVINA
KAROL PAJK

Celje, Kralja Petra c.

se priporoča za mnogobrojni obisk

V zalogi vse nove sokulske potreščine!

!POSTREŽBA TOČNA!

MINISTRSTVO FINANC
KRALJEVINE SRBOV, HRVATOV IN SLOVENCEV.

7% državno investicijsko posojilo l. 1921 v iznosu Din. 500,000.000.

POZIV NA VPIS.

Minister financ kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev na temelju Uredbe z dne 27. junija 1921 Dšt. 7941 vzakonjene s členom 130 Ustava pozivlje na vpis

7% državnega investicijskega posojila v nominalnem znesku Din. 500,000.000.

To posojilo je investicijsko ter se bo porabilo izključno v svrhu splošnega dobra kakor: popravilo, izvršitev in razširjenje železniškega prometa, stavbo novih in dovršenje započelih železniških prog, napravo in popravila pristanišč, cest, potov itd.

Nominalni iznos posojila je Din. 500,000.000 izdan al pari v kosih po Din. 100, 500, 1000, 5000 in 10.000 v 50.000 serijah po 100 številok, obresti so 7% na leto ter se izplačujejo dekurzivno brez vsakega odbitka v polletnih kuponih in to 15. marca in 15. septembra vsakega leta pri vseh javnih blagajnicah in zato pooblaščenih denarnih zavodih brez odbitka kakoršnjegakoli davka, koleka in takse.

Prvi kupon se izplačuje 15. marca 1922. V teku 10 let se to posojilo ne more konvertirati, niti v tem času obrestna mera znižati. V slučaju, da se posojilo po preteku 10 let konvertira, mora se imejiteljem obveznic ponuditi izplačilo v nominalnem iznosu.

Posojilo je amortizacijsko ter se izdaja na 50 let. Amortizacija počenja 4 leta po emisiji, ter se vrši enkrat na leto pri Generalni direkciji državnih dolgov z žrebanjem ali odkupom po določenem amortizacijskem načrtu, ki je na obveznici natisnjen.

Posojilo je zavarovano s hipoteko, a potrebna svota za anuitet (obresti in amortizacijo) stavila se bo vsako leto v budget (državni proračun), za pokritje pa bodo služili pred vsem dohodki dotičnega investicijskega objekta.

Kuponi zastarajo 5 let potem, ko so zapadli, a izžrebane obveznice 30 let po žrebanju.

Posojilo bo kotirano na vseh domačih borzah.

Obveznice tega posojila so ravnopravne ostalim državnim obveznicam, uživajo pupilarno varnost, morejo se polagati kakor kavcije, upotrebljevati za fonde, ustanove, depozite pri vseh javnih blagajnah in privatnih podvzetjih.

Obveznice se morejo lombardirati pri Narodni banki kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev ter njenih podružnicah po zakonskih predpisih.

Obveznice in kuponi tega posojila so prosti vsakega sedanjega in bodočega davka in doklade, kakor državnih tako tudi ostalih (oblastnih, okrožnih, srezkih in občinskih) kakor tudi vseh taks in pristojbin v kraljevini.

Vpis se bo vršil od l. do 30. septembra 1921

pri vseh denarnih zavodih kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev pod zgoraj uavedenimi pogoji (za vsakih 100 Din. obveznice Din. 100 v gotovini). Za kontrolo porabe tega posojila se bo izvolil posebni parlamentarni odbor.

Ko bo celo posojilo porabljeno, podal bo minister financ Narodni skupščini kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev poročilo o skupni porabi istega.

Beograd, meseca julija 1921.

Minister financ **Dr. Kosta Komanudi** l. r.

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.
Prešernova ul. 15
Rezervni zaklad 128.000 K.

"LASTNI DOM"

Rentnino in invalidski davek plača zadruga, ne da bi ga vlagateljem zaračunala. 468-63

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po
štiri in pol od sto (4½%)

Hranilne vloge: 2,000.000 K

Razširjajte „Novo Dobo“!

Suhe gobe, laneno seme in druge deželne
pridelke kupuje po najvišji dnevni ceni
špecerijska trgovina
Celje • **PETEK & DRUG** • Celje

Brinjevec
zajamčeno pristen, v sodčkih
in steklenicah nudi na debelo 777 13-11
parna veležganjarna
Robert DIEHL v Celju.

POZOR! Reklamna ponudba
samo 20 dni veljavna!

Ker hočem opustiti svojo zalogo ur, pošiljam v roku 20 dni vsakomur, ki pošlje ta iz časnika izrezani oglas, krasno remontoirko (za gospode), izorno opremljeno, 30 ur idočo, s triletno pismeno garancijo, za reklamno ceno 40 namesto 85 din. franko proti prejšnji vposlatvi dotičnega zneska v priporočenem pismu. Ura se dopošlje takoj priporočeno. Po povzetju se pošlje le proti ari 10 dinarjev.

Skladišče ur Adolf Mith, Zagreb, Samostanska 4.

Sprejme se močan

učenec

za pekarijo, prednost ima, ki se je že učil v tej stroki. Pekarija Gaberje št. 20, Celje. 3-3

Hiša (vila)

s posestvom se proda v Sav. dol. (Sv. Peter) žel. postaja, obstoječa iz 5 sob in pritikin, dve podstrešni in 2 sobi v kleti, električna razsvetljava, zraven hiše postransko poslopje, v katerem se nahaja hlev za konje in prašiče, shramba za vozove, veliki vrt za zelenjavo; sadonosnik in mala njiva. Kupcu je stanovanje takoj na razpolago. Pismene ponudbe je nasloviti na Jos. Sucher, Zavodna št. 61, Celje. 939 2-2

Učenci in učenke

se sprejmejo v tovarni »Zlatarka« d. d. Gledališka ul. 2 preje Fr. Pacchiaffo 864 10-5

Stavbeno in galanterijsko kleparstvo
Ant. Jošta nasl.

Franjo Dolžan

Celje, Kralja Petra cesta 8
se priporoča za izdelavo vsakovrstnih stavbenih in galanterijskih del. Kritja streh, zvonikov, popravila istih, naprava strelovodov itd. Izvršitev točna. Cene zmerno. Za izvršena dela se jamči.

Oglejte si
manufakturno trgovino
J. KUDISZ

Celje - Gaberje št. 16, nasproti vojašnici prestolonaslednika Aleksandra
Priporoča se vsem odjemalcem: na **drobno in debelo.**

Dospela je velika množina inozemskega blaga po zelo nizkih cenah; na primer sukno za moške in ženske obleke, cefir, šifon in raznovrstno manufakturno blago.